

EL QUADERN D'ACTIVITATS DE

la Fallera Calavera

**UN LLIBRE
DE PASSATEMPS
PER A JOVES I
ADULTS**

Creat per

**ENRIC AGUILAR
I ADRIÁN GISBERT**

Il·lustrat per

ESTHER MÉNDEZ

**Andana
editorial**

Prepara't per a un viatge irrepetible

Probablement no t'ho creuràs, però els zombis també necessiten, a vegades, gaudir d'unes bones vacances. Això de bambar contínuament amb pas erràtic, perseguir cada persona que et trobes i provocar l'apocalipsi és també un treball, i un de ben esforçat. La Fallera Calavera s'ha cansat de tot això i s'ha reservat unes setmanes per a fer un viatge. Així que es prepara per a recórrer tot el territori valencià, de nord a sud, per a conèixer pobles i paratges i per a visitar alguns dels seus amics i amigues que l'han acompanyada en tantes paelles de diumenge. Sí, en té moltes ganes. Tot indica que és un gran pla de vacances... Fins que el posa en pràctica. Perquè la Fallera Calavera, a pesar de les seues bones intencions, prompte comprovarà que el desastre està en la seua natura mateixa, i que allà on va, el caos es desencadena. Així no pot descansar. I, si la Fallera Calavera no descansa, ja sabem què pot ocórrer... Sort que estàs tu per a tirar-li una maneta!

Suposem que, abans de llegir aquestes línies, ja has fet una mirada per damunt al llibre, així que no ens detindrem massa temps a explicar-t'ho. A les pàgines que segueixen t'esperen vint parades en altres tants punts emblemàtics de les comarques valencianes, en les quals trobaràs un total de seixanta exercicis i activitats diferents: des de sopes de lletres i mots encreuats, com les que podries trobar a qualsevol llibre de passatemps, fins a unes altres una mica més particulars, com un laberint en què hauràs d'arribar a primera línia de platja esquivant madrilenys, muixerangues de paraules o un qüestionari de marxés mores i cristianes. I el més important, no cal saber jugar als jocs de la Fallera Calavera per completar-lo (encara que t'ho recomanem: són molt divertits!).

Autors

Enric Aguilar (Dénia, 1985) mai no va ser un xiquet de futbol; mentre els altres corrien darrere d'un baló, ell preferia inventar jocs de pati i de taula. El 2007 es va llicenciar en Comunicació Audiovisual i va treballar com a redactor en mitjans i concursos de televisió. El 2014 va transformar un dels jocs que havia creat de xiquet en la baralla de cartes de La Fallera Calavera. L'èxit va ser tan gran que va deixar la feina de redactor per fundar la seua pròpia empresa de jocs, Zombi Paella. Des d'aleshores ha dissenyat més títols, com *Alakazum! Bruixes i tradicions* i *Paella Park*, ha escrit la novel·la breu de *La Fallera Calavera* i és també l'editor d'altres èxits lúdics, com *Rebel Princess*.

Adrián Gisbert va néixer a Alberic l'any 1996, encara que sempre diu que mig cor el té a Bocairent. Després de l'escola i l'institut, i sense pensar-ho massa («les decisions importants en la vida es prenen en un instant, i les explicacions arriben només després», llegiria uns anys més tard), va entrar a estudiar Periodisme. Va tindre la sort de gaudir-ho i de fer-se un camí al món de la comunicació. Des que va acabar la carrera ha treballat en molts llocs i s'ho ha passat molt bé. Ara, a banda de projectes com *El quadern de la Fallera Calavera*, porta la comunicació d'Andana Editorial i dels diversos segells de la casa.

Esther Méndez (Premià de Mar, 1982) no concep la seua infància sense un llapis a la mà i un llibre a prop. Passava les hores en qualsevol racó, alternant la lectura amb el dibuix, i se sent afortunada d'haver pogut dedicar-se professionalment a aquests mons que sempre l'han fascinat. Després d'estudiar educació infantil i adonar-se que no hi trobava el seu lloc, va decidir convertir en el seu treball el que, fins llavors, només era una afició. Es va formar en animació audiovisual i il·lustració i, des d'aleshores, ha creat l'univers visual de contes infantils, videoclips, cartelleria i, per suposat, jocs de taula com *La Fallera Calavera*.

Instruccions d'ús

A cadascuna de les vint parades trobaràs tres activitats directament relacionades amb la temàtica de la parada en qüestió. Dues són proves estàndard i una, normalment la més complicada, és la «paella d'or».

Quan completes un exercici estàndard tindràs un punt, i la paella d'or de cada parada te'n sumará tres. El compte és redó: pots aconseguir fins a cinc punts per cada parada i cent en total si completes tot el quadern.

Cap al final del quadern trobaràs la pàgina de puntuacions per calcular el teu acompliment, i després el solucionari amb totes les respostes als passatemp. En aquest quadern, estàs jugant tu (i els teus amics i amigues) contra tu mateix així que, si és per nosaltres, pots apuntar-te els 5 punts de cada parada en el moment en què la completes, amb independència de si has encertat o no. El que importa és fer l'esforç d'aconseguir-ho i, sobretot, passar-ho bé.

Pots fer les activitats per ordre, viatjant amb la Fallera Calavera de nord a sud, o també pots obrir el quadern per una pàgina aleatòria i fer l'exercici que més et cride l'atenció. Pots començar i acabar les activitats una per una, esforçant-te per aconseguir-ho, o deixar-te dur i fer els exercicis que t'apetisquen en cada moment. La decisió és sempre teua. T'aconsellem que tingues en compte només tres coses:

1. La marca de dificultat que du cada exercici, ben útil per a calcular el temps i l'esforç que hauràs de dedicar-hi.
2. Has de fer cada exercici amb llapis i goma d'esborrar: com en la vida, no passa res si t'equivoques!
3. Gaudiràs molt més de completar el quadern si ho fas en companyia.

Esperem que tingues un viatge
terroríficament divertit!

Marques de dificultat

Calavera verda Exercicis que pots fer amb la ment en blanc, de manera relaxada. No et demanaran un gran esforç intel·lectual, tan sols tindre el cap a la faena. Adequades fins i tot per als cervells més zombis.

Calavera groga Activitats una miqueta més complicades, que requeriran tota la teua atenció per a poder completar-les. Així sabrem amb seguretat quines ments estan encara ben sanes i quines estan ja infectades pel virus zombi.

Calavera roja Passatemp per als més sabuts i sabudes! Serà necessari un bon domini de la llengua i una cultura general àmplia per a tindre èxit. Per això, no et desesperes a l'hora d'enfrontar-te a les activitats: també són una oportunitat per aprendre coses noves.

1 PARADA DEL PENYAGOLOSA

La Fallera Calavera comença el seu llarg viatge a les comarques interiors del nord, entre l'Alt Maestrat i l'Alt Millars, a l'ombria del Penyagolosa. Davant seu s'obri un paisatge antic de penyes, barrancs i boscos, on els arbres murmuren històries de gegants, donyets i altres éssers màgics i monstruosos. La Fallera Calavera no té gens de por: sap que, en tot cas, és ella qui espantarà a qui tinga el coratge de mirar-la! Prompte comprovarà, però, que els habitants llegendaris de les terres del Penyagolosa no estan per festes. Tenen altres faenes que atendre falleres zombis desficioses.

Amb l'ajuda dels meus amics

Conten i diuen que el gegant Tombatossals és el fundador de la ciutat de Castelló, on va arribar al final del seu viatge des de les muntanyes veïnes del Penyagolosa. Durant el camí va comptar amb l'ajuda inestimable de quatre grans amics i companys seus. Saps qui són? Troba'ls en la sopa de lletres, junt amb els d'altres cinc reconeguts monstres valencians. Si no te'n saps els noms, no passa res, que te'ls hem posat al costat de la sopa, ben a la vista. Els pots trobar en vertical i en horitzontal, en els dos sentits, i també en diagonal.

Els quatre gegants castellonencs:

Cagueme, Bufanúvols, Tragapinyols, Arrancapins.

Els cinc monstres valencians, de regal:

Butoni, Bubota, Quarantamaula, Home dels nassos, Cucafera.

V	T	A	A	B	P	H	D	A	D	U	V	G	M	R	N	O	E	T
E	G	T	V	A	T	O	B	U	B	A	A	R	G	U	E	F	D	U
B	N	J	H	S	E	F	R	E	A	C	U	C	A	F	E	R	A	X
B	M	R	I	T	S	A	S	V	A	B	T	A	G	N	E	K	S	R
U	T	R	A	I	Z	A	C	G	E	J	I	N	R	I	D	O	N	U
T	U	N	G	T	Q	Q	Z	A	Y	A	S	T	A	T	C	R	M	N
O	X	A	U	V	D	E	U	F	R	A	J	E	R	Q	O	A	S	O
N	R	Y	E	P	M	S	G	A	N	R	I	N	U	E	Y	D	O	A
I	U	S	P	E	T	O	V	Z	R	R	U	K	Y	C	S	O	R	T
S	N	P	U	U	I	R	E	N	D	A	D	G	S	N	L	S	T	I
I	O	G	R	A	N	O	E	C	I	N	N	I	U	I	O	T	U	N
A	A	C	A	F	T	R	P	U	S	C	E	T	N	S	V	T	L	T
C	E	R	R	C	E	C	N	I	D	A	R	V	A	M	U	O	I	E
L	Y	A	H	M	G	A	O	J	S	P	A	O	G	M	N	O	S	G
A	A	T	K	I	T	R	E	T	R	I	S	E	I	Q	A	N	M	T
R	E	M	I	C	J	O	G	R	E	N	O	I	L	G	F	U	R	T
H	O	M	E	D	E	L	S	N	A	S	S	O	S	R	U	P	L	U
N	E	Y	A	C	U	U	B	L	E	R	I	A	I	L	B	T	U	A
T	R	A	G	A	P	I	N	Y	O	L	S	U	O	R	R	D	A	O

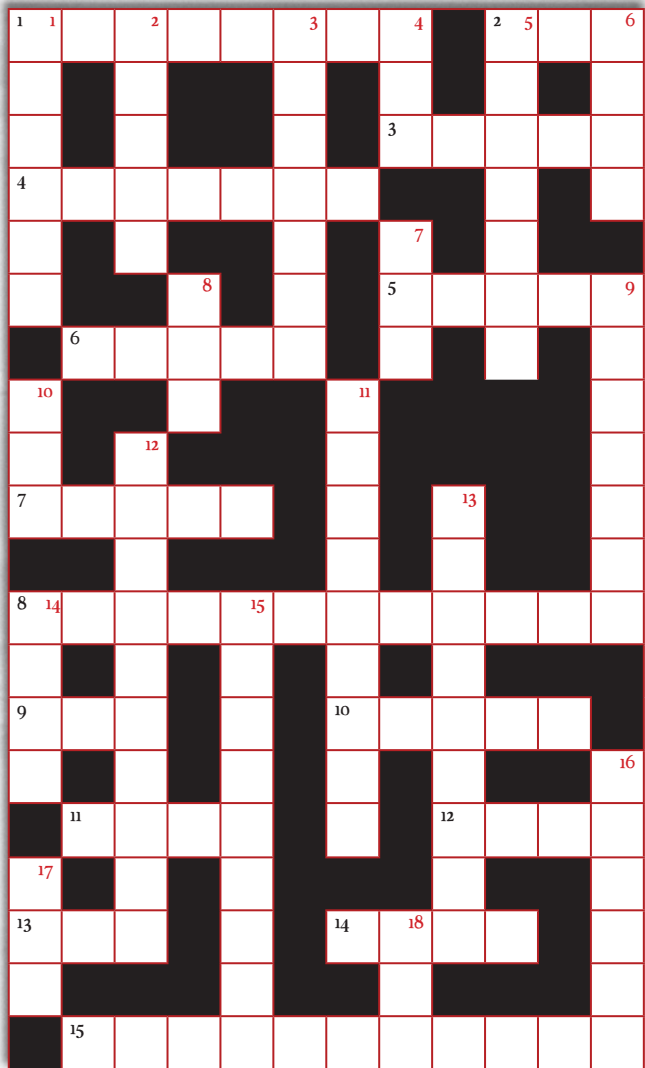
Ara que ja s’han reunit...

Col·loca els noms dels quatre gegants castellanencs que ajudaren Tombatossals en els seus llocs corresponents (podràs saber-ho pel nombre de lletres de cadascun o per les pistes que t’adjuntem a continuació) i completa després la resta de l’encreuat. Tira-li... i avant!

Horitzontals

1. Paraula típicament valenciana que refereix a aquell que no mostra massa interès per les coses que li passen, que va molt a la seua. **2.** Poble de la comarca del Vinalopó Mitjà, on celebren la particular festa de la Jira. **3.** Intèrpret que assumeix un paper a una representació. **4.** Un dels quatre gegants castellanencs, amb el nom més escatològic. **5.** Tan fred que està quasi gelat, relacionat amb un dels dos pols de la Terra. **6.** Monument que es crema la nit del 19 de març. **7.** Fruita de grandària i color variable. Val, així és una mica difícil. Diguem que, quan no dius ni aquest fruit, és que t’has quedat sense paraules. **8.** Un dels quatre gegants castellanencs, que es traga el que normalment hauries de traure de la boca després de menjar el fruit. **9.** Organització internacional amb seu a Nova York, caracteritzada últimament per preocupar-se molt però fer ben poc. **10.** Peça de roba per a protegir-te del fred hivernal. **11.** Si no en vols, no vages a l’era. **12.** Onomatopeia que, si va seguida d’una coca, forma una expressió ben xula. **13.** Explotació agrària d’interior, però amb aquesta paraula referim normalment el seu edifici principal. **14.** Un valor concret dins d’una escala qualsevol, i també un port de mar i el barri que naix al seu voltant. **15.** Un dels quatre gegants castellanencs, li vindria bé al propietari de l’explotació d’abans.

PARADA DEL PENYAGOLOSA

Verticals

1. El Central, el de Russafa, el d’Aragó... **2.** Cap persona. **3.** Insecte que viu en grans colònies matriarcal. **4.** La germana de ton pare o de ta mare. **5.** La persona que crea l’art. **6.** Normalment el trobes al mar, per amarrar vaixells, però també n’hi ha a la muntanya. **7.** Un peix exageradament lleig però molt bo si es cuina bé. També és un estil musical. **8.** Pronom per al masculí de la tercera persona del singular. **9.** Els locals on es practiquen jocs d’atzar de manera més o menys regulada, i també un poble del Camp de Túria. **10.** Planta de la qual mengem l’arrel i que amb arròs i fesols forma una recepta tradicional. **11.** Una tonteria descomunal, fora de propòsit, desproveïda (atenció a aquest prefix!) de sentit. **12.** Un dels quatre monstres castellanencs, ens vindria bé per esclarir els dies ennuvolats. **13.** Sentiment de nostàlgia o tristor per alguna cosa que ja no està. **14.** Fragment, part d’una cosa separada de la resta. **15.** L’antic molí en què l’oliva es treballa per fer oli. **16.** Utensilis, ferramentes. **17.** Propietari, posseïdor d’alguna cosa. **18.** Vall fluvial envaïda pel mar, característica de Galícia.

PARADA DEL PENYAGOLOSA

Paella d’or: Paraules soldades

Tombatossals, Bufanúvols i Tragapinyols, a banda de ser tres dels afables gegants castellanencs, són exemples de paraules compostes, un fet lingüístic que ens generava molts maldecaps (ei!) quan estudiàvem, perquè havíem d’aprendre si anaven amb guionet o sense. Ací tens dues columnes de paraules que, en unir-se, en formen de noves. Ajuda la Fallera a muntar-les i aconsegueix la màxima puntuació de la primera parada del seu viatge!

Agre	VINS	
Ben	CEL	
Nou	MANS	
Panxa	PARTIR	
Ver	CAMES	
Boca	MÓN	
Grata	NEU	
Eixuga	VINGUDA	
Poca	SEMBLANT	
Car	VENDRE	
Mig	DOLÇA	
Passa	CONTENT	
Roda	MOLL	
Lliga	VERGONYA	
Aigua	VOLGUT	

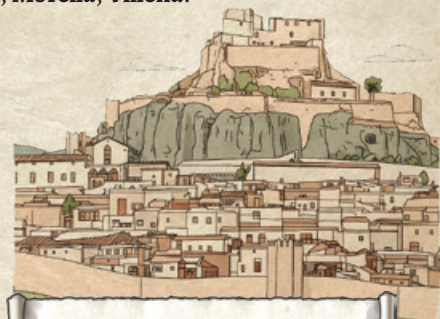
2 PARADA DE PENÍSCOLA

Des de les terres de l'interior, la Fallera Calavera gira el cap i avança cap al Mediterrani, meravellada per la panoràmica d'una ciutat que s'endinsa, majestuosa, en la mar. Arriba així a Peníscola, on el seu amic, el papa Borja, encara està obsessionat per trobar el seu antecessor, el papa Lluna. Amb el seu cervell zombi del tot esgotat, la Fallera Calavera dubta si ajudar-lo o fer un passeig pels carrers del casc antic de Peníscola, espantant turistes despistats. O això es pensava ella, que els guiris, ara, li demanen *selfies*!

Siluetes icòniques

Parlant de fotos, hi ha imatges del paisatge valencià tan ben arrelades al nostre imaginari que podríem reconèixer-les i situar-les a primera vista, com l'amor. O això és el que pensem i confiem dels lectors i lectores com tu. Ara podràs provar-te amb les siluetes d'algunes de les construccions més icòniques que podem trobar al nostre territori: els castells. Assenyala el municipi en què podries visitar cada monument: **Saix, Biar, Xàtiva, Guadalest, Peníscola, Santa Bàrbara d'Alacant, Morella, Villena.**

El Cisma d'Occident

Junt amb Avinyó i, per descomptat, Roma, Peníscola és la tercera seu pontificia que ha existit. Així va ser durant l'última etapa del Cisma d'Occident, un període dels segles XIV i XV en què van conviure dos papes, cadascun amb els seus partidaris i detractors. En l'activitat que et proposem també trobaràs personatges i coses que formen parelles inseparables, però que per alguna raó ara apareixen separats. Podràs unir-los de nou?

Reina de les Festes de Castelló

El Centenar de la Ploma

L'Alcaldeessa Perpètua

Joan Monleón

La Moma

Ramonet

Bavalà

Mercat Central

Capità Moro

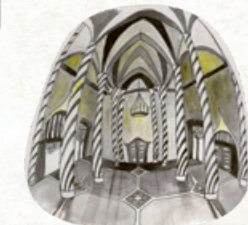
La Senyera calavera

La figa ta tia

La Llotja de la Seda

Gaiata de la Magdalena

Maria Abradelo

Café Licor

Les Monleonetes

El Momo

Cassalla miraculosa

Paella d'or: Pobles veïns

A pesar de ser una localitat costanera, Peníscola limita amb cinc termes municipals! La Fallera Calavera s'ha proposat visitar-los tots, que li han dit que per aquell roquet es menja molt bon peix. Com vas de geografia valenciana per ajudar-la a trobar-los? Encara que Peníscola no és l'única que fita amb molts pobles. Si completes l'encreuat, en descobriràs uns quants més. Només has de trobar quin és el municipi valencià que fita amb els pobles de cada llista.

Horizontals

1. Almoines, l'Alqueria de la Comtesa, Gandia, Guardamar de la Safor, Miramar, Palmera, Rafelcofer. **2.** Benicarló, Alcalá de Xivert, Santa Magdalena de Polpís, Càlig, Cervera del Maestrat. **3.** Massanassa, Albal, València, Picanya, Torrent, Alcàsser, Paiporta. **4.** Herbers, Castell de Cabres, Vallibona, Xert, Catí, Ares del Maestrat, Forcall, Cincorres, Castellfort, Sorita, Palanques, Villorres. **5.** Ontinyent, Agres, Alfafara, Cocentaina, Alcoi, Banyeres de Mariola. **6.** Sant Jordi, Vinaròs, Benicarló, Peníscola, Cervera del Maestrat. **7.** Aldaia, Xirivella, Torrent, Picanya. **8.** Bétera, Godella, Burjassot, València, Quart de Poblet, Manises, Riba-roja de Túria, l'Eliana, Sant Antoni de Benaixeve.

Verticals.

1. Castelló, Borriana, Vila-real, Onda. **2.** Sax, Castalla, Agost, Novelda, Monfort del Cid, Elda. **3.** Alfarb, Catadau, Dos Aigües, Montserrat, Montroi, Picassent, Real. **4.** El Fondó de les Neus, Crevillent, Sant Isidre, la Granja de Rocamora, Callosa de Segura, Cox, Oriola, el Fondó dels Freres. **5.** l'Alguenya, la Romana, el Fondó dels Freres, el Fondó de les Neus, Benferri, Redovà, Callosa de Segura, Albatera, Cox, la Granja de Rocamora, Catral, Rafal, Almoradí, Benejússer, Xacarella, Bigastre, Algorfa, Sant Miquel de les Salines, Torrevella, Pilar de la Foradada. **6.** Alberic, Alzira, Benimuslem, Rafelguaraf, Castelló, la Poble Llarga, Benifairó de la Valldigna, Simat de la Valldigna, Xàtiva. **7.** l'Alcúdia, Carlet, Alginet, Algemesí, Alzira, Massalavés, Benimodo, Tous. **8.** Dénia, el Poble Nou de Benitatxell, Teulada. **9.** Biar, Petrer, Salines, Elda, Castalla, Villena. **10.** Aldaia, Alaquàs, Picanya, Catarroja, Alcàsser, Picassent, Montserrat, Godelleta, Xiva. **11.** Castalla, Tibi, Alacant, Monfort, Petrer.

3 PARADA DE BENLLOC - FESLLOC

Intrigada per les històries que li han explicat de fenòmens paranormals de tendes de campanya que es mouen compassadament i xiuxiuegen mentre sona el milloret de la música en valencià, la Fallera Calavera camina cap al sud, a Benlloc. Potser no ha tornat de la tomba en les millors condicions, i sospita que deu ser perillós per a ella clavar-se en un d'aquells «pogos» dels quals ha sentit parlar, on podria perdre alguna extremitat. Però això no la desanima. Sense pensar-ho dues vegades, acompanyada de les seues companyes de la Cort d'Honor, la seua cadireta plegable (que ha comprat en una botiga d'esports de la qual no farem publicitat!) i el seu got de plàstic reutilitzable del darrer concert on va anar (fa tant de temps, que es comença a desintegrar), es disposa a viure l'experiència del Feslloc.

Exorcisme musical

Després de la primera nit de concerts, la Fallera Calavera no pot traure's una cançó del cap. Així és impossible dormir! Mira si pots ajudar-la: completa les paraules que hi ha a continuació amb els grups de lletres que et proporcionem. Al centre, apareixerà la tornada de la cançó, i la Fallera podrà descansar finalment.*

le • atu • rab • sco • sae • pas • que • ~~res~~ • mpa • del

	P	res	ència	
	Ca		let	
	En		sta	
	Em		sar	
	Fre		ta	
	co		reta	
	a		s	
	cab		esc	
	est		jat	
			t	

*No ens fem responsables que ara sigues tu qui no puga traure-se-la del cap fins que alguna altra persona, zombi o no, complete l'activitat.